

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

778. An, & qualiter necesse sit præmittere examen collationi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

semper præponderet id, quod conceditur, ita multò minùs collatio ex eo, quod provisus recipiat beneficium propter officium. *Lott. loc. cit. n. 2.* porrò de Simonia quæ in provisione beneficiorum committitur ex professo alibi.

PARAGRAPHVS III.

De modo, quo fieri debet collatio.

Questio 778. An, & qualiter necesse sit præmittere examen collationi beneficiorum simplicium: dico simplicium; qualiter enim præmittendum collationi parochiarum seu beneficiorum curatorum, aut etiam deputatiō vicarii curati temporalis & perpetui, de eo satis accuratè actum, ubi de vicariis & parochiis: dico etiam collationi, hoc est, libera, quæ fit absque præsentatione, qualiter enim præmittendum examen institutioni, vel etiam præsentationi, dictum quoque est alibi.

Respondeo primò: dum providetur beneficium per collationem, sive ab Episcopo, sive à Prælati inferioribus, regulariter opus non est examine per concursum, aut faciendo per Examinatores synodales, non solum spectato jure antiquo (ut pote vi cuius requiritur solum idoneitas in promovendo juxta *c. consuetus. 2. de appellat. & Abb. Franc. Decium & c. ibidem*) sed etiam novo Trid. utpote quod pro solis curatis beneficiis præscripsit formam examinis per concursum, in aliis autem requisivit solum habilitates de jure communi necessarias; quæ, cum aliunde notæ esse possint conferenti, opus non est hoc examine. *Gonz. gl. 6. à n. 242. citans quam plurimis. Castrop. tr. 13. de benef. d. 3. p. 4. n. 1. Garc. p. 9. c. 3. n. 4. dixi regulariter; quia quandoque ex speciali privilegio Apostolico aut consuetudine, vel statuto quorundam Ecclesiarum beneficia quædam simplicia per concursum sunt providenda: qualiter ex *constit. Sixti IV. & Leon. X.* conferendos esse canonicatus doctores & magistrales cujuslibet Cathedralis in regnis Castella, testantur *Castrop. loc. cit. p. 3. n. 1. Gonz. loc. cit. n. 246.* Item sic beneficia patrimonialia filiis patrimonialibus in quibusdam Hispaniæ diocesisibus per concursum conferenda, testantur *idem.**

2. Respondeo secundò: sed neque opus est ullo alio examine in isto casu notæ conferenti idoneitatis; quia nullibi in jure pro his beneficiis præscriptum examen pro forma. *Castrop. cit. p. 4. n. 4. Gonz. gl. 5. n. 86.* dicens examinari non debere in ordine ad hæc beneficia eos, qui notoriè literati sunt & habiles, citans pro hoc *Felin. in c. fin. de præsump. n. 28. Mandos. in reg. 24. q. 3. n. 3. Lamb. de jure p. 12. p. 1. q. fin. a. 3. n. 1. & c.* Et speciatim *n. 87. ex Rebuff. in pr. tit. de rescripto in forma pauperum pro graduati, idem dicens de graduatis, ne aliàs Universitatibus fiat injuria; eo quòd hi examinati jam sint & approbati in Universitatibus; Verùm & graduati per ipsum Trident. *sess. 7. c. 13.* excipiuntur ab examine, etiam dum ad præsentationem vel electionem ad istiusmodi simplicia promoventur: sed neque quicquam de aliis per collationem liberam promovendis ibidem aut alibi disponit *Trid. cum**

solum loquatur de beneficiis jurispatronatus & electivis, seu per institutionem & confirmationem acquirendis; seu nihil aliud vetat, quàm institutionem & confirmationem cujusvis beneficii Eccles. fieri sine prævio examine instituendi seu confirmandi factò per Ordinarium, *Castrop. cit. n. 3. & 4.*

3. Hinc etiam jam inferitur, eo ipso, quòd quis admissus sit & initiatus sacris Ordinibus sive à collatore ipso Episcopo, sive ab alio, præsumatur habilis ad simplicia beneficia, ita ut novo examine opus non sit. *c. accepimus. de arat. & qual. & ibi Hostien. n. 12. Rebuff. in pr. tit. de rescripto in forma pauperum & c. Castrop. loc. cit. n. 4.* hæc dans rationem, quòd eadem qualitates ad Ordines & ad beneficium simplex requirantur.

4. Limitanda tamen hæc illatio; quòd semel in ordine ad ordines suscipiendos, vel aliter examinatus examinari amplius non debeat, Primò nisi examen ex statuto, aut speciali aliquo jure esset pro forma statutum; tunc enim etsi aliàs factum in ordine ad alium finem, necessariò repeti debet, aliàs actus corrueret, etsi constaret & notorium esset, promovendum esse valde literatum & idoneum. *Gonz. loc. cit. n. 89. citans Lamb. ubi ante q. 12. a. 3. n. 1. Paris. cons. 12. n. 47. Fusc. de visit. l. 2. c. 5. n. 10. Mandos. ad reg. 24. q. 3. n. 8. & c.* Secundò nisi causa nova supervenisset, qualis esset, si per longum tempus studia intermissa, & hinc prudenter præsumi posset literaturæ necessariæ oblitum, *Castrop. loc. cit. Gonz. n. 96.* Tertio nisi beneficium simplex sit qualificatum, veluti dignitas sine cura, vel canonicatus in cathedrali (vel etiam, ut addit *Gonz. collegiata*) quia similia beneficia requirunt specialem industriam, & consilium, quæ sacri ordines non requirunt. *Castrop. loc. cit. Gonz. n. 102. citans Menoch. de præsump. l. 6. præsump. 91. n. 21.* Quarto, nisi forte beneficium tale simplex haberet adjunctam aliquam administrationem sacramentorum, vel curam aliquam exercendam animarum; tunc enim promovendus etiam sacerdos jam sit, deberet examinari, si aliunde, quàm ex ordinatione non constaret idoneum esse, argumentò *Trid. sess. 14. c. 3. Castrop. loc. cit. Gonz. n. 102.*

Questio 779. An, & qualiter facienda collatio (vel etiam alius actus) cum consilio alterius?

Respondeo primò, cum collatio facienda cum consilio alterius (puta, ex mente fundatoris aut alio jure speciali) tenerur collator cum requirere pro consilio, aliàs collatio, & quilibet alius actus erit ipso jure nullus, ut in terminis collationis est textus expressus in *c. cum in veteri. de elect. & ibi gl. v. expectatum. Butrio n. 1. Imol. n. 1. Abb. n. 3. & seg. Lott. l. 2. q. 2. n. 76. Gonz. gl. 46. n. 5.* citans textum quampl. & AA. in terminis aliorum actuum, puta sententiæ, aditionis hæreditatis, de procuratore, institutore & c. Siquidem requisitio consilii, ubi requiri mandatur, est de forma, adeoque debet præcedere consilium, & esse prius quàm consilium; omisso autem formæ inducit nullitatem. *Gonz. loc. cit. n. 15. ex Felin. in c. ex parte, de constit. n. 1. & seg.* Sed neque huic responsioni obstat textus in *l. quidam. §. Papinianus. & l. Titium & Merium. ff. de administratione tutorum.* ubi probatur, quòd si testator mandavit tutori filii sui, ut administraret tutelam cum consilio matris vel fratris, qui cointor non erat, tutor talis non teneatur petere consilium de